

Redaktør: Tove Rønne

Statens Serum Institut • Artillerivej 5 • 2300 København S

Tel: 3268 3268 • Fax: 3268 3868

www.ssi.dk • serum@ssi.dk • ISSN: 1396-8599

Epidemiologisk afd.: Telefontid 8.30-11.00 og 14.00-15.00

STREPTOCOCCUS PNEUMONIAE

Uge 14, 2000

Streptococcus pneumoniae (pneumokokbakterien) er en hyppig årsag dels til mindre alvorlige infektioner som øvre luftvejsinfektioner og otitis media, dels til alvorlige, livstruende infektioner som pneumoni, sepsis og meningitis. Infektionerne ses især hos mindre børn, ældre personer samt hos personer med visse kroniske lidelser og ved nedsat immunforsvar.

Streptokokafsnittet modtager langt hovedparten af de pneumokokstammer, der isoleres fra patienter med invasiv pneumokoksygdom på danske hospitaler. Det er derfor muligt at overvåge forekomst og typefordeling af pneumokokker samt disses resistensforhold.

Antallet af pneumokokisolater fra spinalvæske har i hele perioden 1988-99 været nogenlunde stabilt, hvorimod antallet af isolater fra blod har været varierende, figur 1. Antal isolater fra patienter med invasiv sygdom steg gradvist fra 432 til 1.416 tilfælde i perioden 1988-96. Herefter er antallet faldet til 880 tilfælde i 1999. Denne nedgang synes reel og skyldes ikke ændring i overvågningen.

Den aldersspecifikke incidens af invasiv pneumokokinfektion i 1995 og 1999 fremgår af figur 2. I 1995, hvor forekomsten var stigende, og i 1999, hvor forekomsten var faldende, var incidensen stort set den samme for aldersgrupperne under 70 år, hvorimod der i 1999 sås et fald i incidensen blandt ældre over 70 år.

Pneumokokvaccination

Siden 1996 har der i Danmark været indregistreret en pneumokokvaccine til personer med særlig risiko for pneumokokinfektion, EPI-NYT 44/99. Vaccinen indeholder kapselmateriale fra de 23 pneumokoktyper, der forårsager ca. 90% af de alvorlige pneumokokinfektioner i Danmark. Vaccinen forventes at yde en beskyttelse på ca. 70% mod alvorlig pneumokokinfektion hos immunkompetente personer over 2-årsalderen. Der har været et stærkt stigende forbrug af pneumokokvaccine i perioden 1996-99. Således blev der i 1996 leveret 1.881 doser mod 23.458 doser i 1999. Der har ligeledes været en øget leverance af influenzavaccine i samme periode fra 404.036 doser til 445.447 doser.

Fig. 1. Antal pneumokokisolater fra patienter med invasiv sygdom, 1988-1999

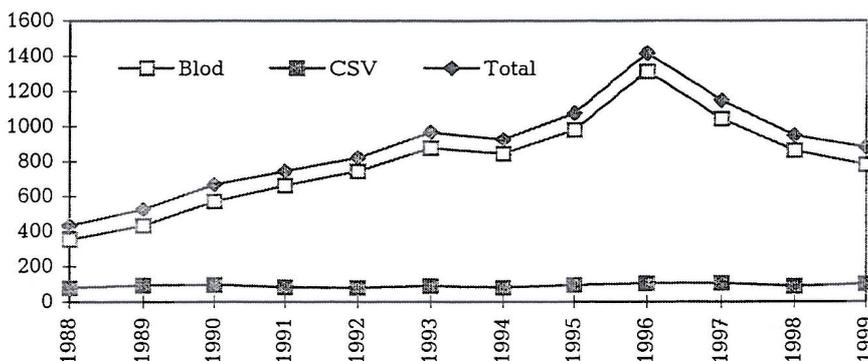
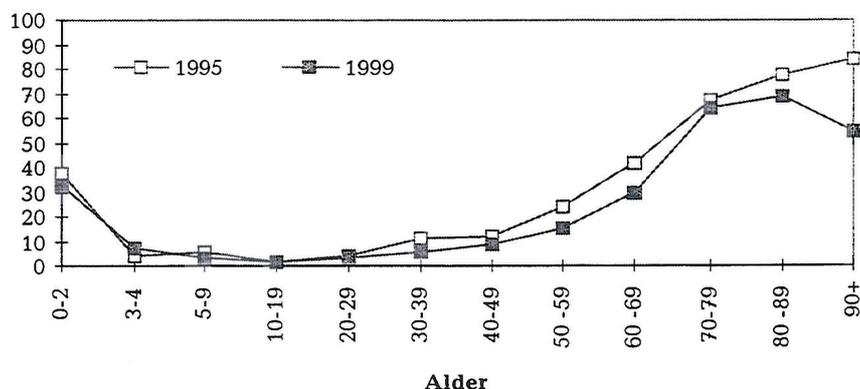

Fig. 2. Aldersspecifik incidens af invasiv pneumokokinfektion pr. 100.000, 1995 og 1999

Dette øgede forbrug af både influenza- og pneumokokvaccine falder sammen med nedgangen i incidensen af invasiv pneumokoksygdom blandt personer over 70 år. En biologisk variation i forekomsten af invasiv sygdom blandt ældre kan dog også være en forklaring. Knap 90% af de typer, der forårsager invasiv sygdom hos ældre, er inkluderet i den 23-valente vaccine. Indikationer, bivirkninger m.v. fremgår af EPI-NYT 44/99.

Resistens

Forekomsten af pneumokokker med nedsat følsomhed for penicillin (MIC > 0,06 mg/l) har historisk været lav i Danmark i modsætning til en lang række andre lande i Europa. Der har dog været en støt stigende forekomst af invasive pneumokokisolater med nedsat følsomhed overfor penicillin fra 0,8% i 1990 til 3,8% i 1999. Derimod har andelen af pneumokokisolater med egentlig resistens (MIC ≥ 2 mg/l) overfor penicillin været nogenlunde konstant siden 1995,

mellem 0,4 og 0,8%.

Antallet af invasive pneumokokisolater med nedsat følsomhed overfor erythromycin er også steget i perioden. Således var 0,2% i 1990 mod 3,3% i 1999 resistente over for erythromycin.

Hovedparten af de resistente invasive pneumokokker er isoleret fra blod. I perioden 1995-99 kom 87,3% af disse fra blod og 12,7% fra spinalvæske.

Selv om forekomsten af penicillin- og erythromycinresistente pneumokokker fortsat er lav i Danmark, har der været en jævnt stigende tendens. Det er derfor fortsat vigtigt at opretholde en restriktiv antibiotikapolitik for at undgå en øget forekomst af resistente stammer.

(H. B. Konradsen, Streptokokafsn.)

NY MEDARBEJDER

Pr. 1. april er Dorte Alnor Wandall ansat som reservelæge i Epidemiologisk afdeling.

Patienter med positiv dyrkning for tarmpatogene bakterier i 2000 pr. amt

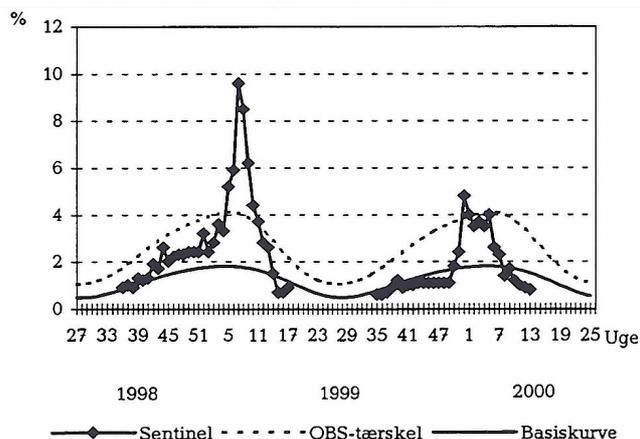
Amt	Campylobacter		Yersinia ent.		S. typhimurium		S. enteritidis		Andre zoon. salmonella-typer	
	jan.	feb.	jan.	feb.	jan.	feb.	jan.	feb.	jan.	feb.
Kbh.'s Kom.	22	32	5	-	1	2	1	4	10	6
Frb. Kom.	3	6	-	1	-	-	-	-	-	2
Københavns	-	2	-	-	-	-	1	1	1	-
Frederiksborg	16	13	3	2	1	1	5	5	3	1
Roskilde	5	7	1	-	-	1	3	2	3	3
Vestsjællands	8	4	2	-	-	3	4	5	1	-
Storstrøms	8	10	1	-	-	-	2	2	-	2
Bornholms	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-
Fyns	22	18	2	1	-	3	6	6	4	5
Sønderjyllands	7	13	-	-	3	2	5	-	1	3
Ribe	7	18	1	1	-	2	4	6	4	5
Vejle	10	6	-	-	2	2	7	5	2	1
Ringkøbing	21	8	-	-	1	1	8	5	-	2
Århus	29	21	4	1	3	4	8	4	8	7
Viborg	6	9	1	1	-	1	2	1	2	1
Nordjyllands	11	19	2	1	3	1	10	7	1	3
Ukendt	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-
DK jan/feb 2000	176	187	23	8	14	23	67	53	41	41
DK jan/feb 1999	194	126	25	11	14	16	122	69	43	38

Tallene for Københavns Amt omfatter kun en del af de diagnosticerede tilfælde.

(AMTI)

Sentinelovervågning af influenzaaktiviteten

Konsultationsprocent pr. uge 1998/1999/2000

- Sentinel:** Influenzakonsultationer i % af det samlede antal konsultationer
- Basiskurve:** Forventet frekvens influenza-konsultationer under ikke-epidemi
- Obs-tærskel:** Mulig, begyndende epidemi

(Epidemiologisk afd.)